

Rovviltnemda i region 6
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER
Norge

Vår saksbehandler
Berit Sølberg, Leif Hjulstad, Atle Frantzen

Vår dato
12.09.2017
Deres dato

Vår referanse
16/00581-17
Deres referanse

Innspill offentlig høring av revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge

Generelt

Bondelagene i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag vil med dette gi innspill til høring av revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge som ble lagt ut på høring 21. juni 2017. Vi takker for at vi gis muligheten til å komme med innspill. Vi har fulgt arbeidet med revideringen tett, noe rovviltnemda har lagt til rette for at organisasjonene har kunnet gjøre, og vil gi ros for at vi nå har et forslag til revidert forvaltningsplan for rovvilt hvor beitenæringa er gitt noe mer oppmerksomhet enn ved tidligere plandokument. Vi vil også gi ros for et oversiktlig og ryddig dokument. Vi mener det stort sett kommer klart fram hva som menes. Og det tas hensyn til at Trøndelag blir ett fylke 1. januar 2018.

Overordna

Bondelagene legger til grunn at Norge skal ha en høy selvforsyningsgrad av mat, at matproduksjonen må øke i takt med befolkningsutviklingen og at beiteressursene må gis en langt større verdi i forvaltningsregimet. Beitebruket er stor i de tre fylkene, og i enkelte deler er landbruket helt avhengig av beiteressursen da det ikke er forutsetninger for å utnytte naturressursene på annet vis. Landbruksmeldinga for Trøndelag legger opp til en større økning i matproduksjonen enn Stortingets jordbruksmelding. Utnyttelse av fôrressurser i utmark og fjell er et vesentlig bidrag til å øke matproduksjonen i Norge og dermed bidra til høyere selvforsyningsgrad, og da er det viktig å legge til rette for at disse fôrressursene faktisk kan utnyttes. Landbruksmeldinga for Møre og Romsdal sier at det skal være et bærekraftig og aktivt landbruk over hele fylket og at det skal oppnås økt verdiskaping basert på bærekraftig og mer bruk av lokale ressurser. Meldinga sier også konkret at beiting skal økes og at flaskehalser skal fjernes.

Vi minner om at rovviltforvaltninga har et todelt ansvar, men kun myndighet knyttet til rovdyr, og ikke i forhold til annen utnyttelse og bruk av utmarka. Det er derfor viktig at rovviltforvaltninga er i god dialog med brukere og grunneiere, og respekterer disse. Vi

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Kongensgt. 30
7012 TRONDHEIM
Sør-Trøndelag Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Kongens gate 30
7012 TRONDHEIM
Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
73842490

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto: 8101.05. 91392

E-postadresse:
sor.trondelag@bondelaget.no

Internett:
<http://www.bondelaget.no/sortrondelag/>

savner i så måte at det i forvaltningsplanen blir gjort greie for hvordan rovviltforvaltninga arbeider for den «andre» delen av den todelte målsettinga for rovviltforvaltninga, der det heter at beitenæringa sine interesser skal ivaretas. Ref. kapittel 1.1.4.

Rovviltforlikets punkt 2.2.8 (sikre situasjonen for sørsamisk reindrift) og punkt 2.2.19 (felles mål at tapstallene for beitenæringa skal ned) ligger til grunn og disse to punktene i rovviltforliket må likestilles i forvaltningsplanen. Bondelagene mener at alle beitenæringene er like viktige.

I en del sammenhenger savner vi en bedre vurdering av konsekvenser av rovviltforvaltninga, f.eks i forhold til HMS og arbeidsmiljø. Den som har beitedyr i et område der rovdyr fører til skade på beitedyra blir ikke bare belasta økonomisk, men også psykisk slik at det går ut over helsa. Virkningene av dette er vanskelig å måle. Kapittel 1.1.5 omhandler dyrevelferd, men vi kan ikke se at planen sier noe om helse- og miljømessige konsekvenser for den som eier dyrene. Det er viktig å ta vare på folkene. Det er de som holder liv i bygdene og sørger for at beiteressursene utnyttes.

Beiteressursene må gis en langt større verdi i forvaltningsregimet

I Møre og Romsdal er det rundt 91500 sau og lam på beite i utmark hvert år. I Sør-Trøndelag rundt 123.500 og i Nord-Trøndelag 75.000. Hovedtyngden av sau og lam på beite i Sør-Trøndelag er i områdene Oppdal, Rennebu og Midtre-Gauldal. Gjennomsnittlig tapsprosent for sau og lam ligger på 5,8% i Møre og Romsdal, 5,6% i Sør-Trøndelag og 8,6% i Nord-Trøndelag (tall fra organisert beitebruk).

Rovdyrtrykket på beitenæringa skaper stor bekymring, og årets beitesesong forsterker uroa som næringa har for framtidig beitebruk og da spesielt i Nord-Trøndelag. Flere bruk avviker saueholdet på grunn av store tap, og det kan synes vanskelig å motivere neste generasjon til å satse i rovdyrutsatte områder. Vi registrer en forflytning av saueproduksjonen fra fjellbeiteområdene til lavlandet hvor rovdyrtrykket foreløpig er mindre. Dette er bekymringsfullt både fordi det forrykker geografisk produksjonsfordeling, men også fordi vi ikke lenger er i stand til å utnytte de beste beiteområdene som fort gror igjen og mister sine produksjonspotensialer.

NIBIO har gjennomført en feltregistrering av beiteressursene i Nord-Trøndelag som konkluderer med at vi utnytter kun 25% av beiteressursen, og at de beste beitene finner vi i de områder hvor vi har yngleområder av rovdyr. Når vi nå ser at antall dyr på beite reduseres år for år, betyr det at vi ikke utnytter potensialet for økt matproduksjon i takt med befolkningsutviklingen. Dette sammen med gjengroing av kulturlandskap og redusert muligheter for inntektsskapende virksomhet i distrikta er alvorlig.

Antall ynglende bjørn i region 6

Bjørn er en stor belastning for beitenæringa. Det er betydelig med bjørneskader i beiteområdene nærmest bjørnesonen, og bjørn på vandring er ofte skadegjører i husdyrtette områder øst og sør i Trøndelag. Beiteressursene i og rundt bjørnesonen kan ikke utnyttes

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

optimalt. **Vi mener at rovviltnemda i region 6 snarest må anmode myndighetene om å redusere bestandsmålet fra 3 til 2 ynglinger av bjørn i region 6.** De siste årene har bestanden ligget oppunder 2 ynglinger. Når en da samtidig vet at det vil bety en økning på ca 20 bjørner for å oppnå målet om 3 ynglinger, mener vi at en slik utvikling vil være katastrofal for beitenæringa i Trøndelag. Vi ser at binnefronten flytter seg utover i bjørnesonen, og det er uaktuelt å utvide bjørnesonen. Det må også iverksettes tiltak slik at en får samlet inn mye DNA-spor som mulig. Bondelagene forventer en eksakt telling av antall bjørner, ikke et estimat.

Forvaltningsregime/differensiert forvaltning/inndeling av soner

Når det gjelder beskrivelse av soneforvaltning og byrdefordeling har bondelagene i Trøndelagsfylkene ulik mening om hva dette innebærer.

Så lenge myndighetene i Norge mener at rovdyrene bjørn, jerv, gaupe, ulv og kongeørn skal ha en plass i vår natur/naturmangfold, mener Møre og Romsdal Bondelag og Sør-Trøndelag Bondelag at en sonebasert forvaltning med en todelt målsetting gir lavest mulig tap og minst mulig dyrelidelser. Hensynet til dyrevelferd er vesentlig. Med sonebasert forvaltning skal prioriterte beiteområder/områder beiteprioritert i forhold til en eller flere rovdyrarter, ha lav terskel for raskt uttak av rovdyr som gjør skade. Vi henviser da til Rovviltforliket punkt 2.2.19 som sier det ikke skal befinne seg rovdyr som representerer et skadepotensiale i prioriterte beiteområder.

Forslaget til forvaltningsplan som er på høring har lagt opp til sonebasert forvaltning med todelt målsetting, som er i tråd med Rovviltforliket og Rovviltforskriften.

I forslaget som er ute på høring er områdene i Forollhogna tatt ut som forvaltningsområde for jerv. Dette har bl.a Sør-Trøndelag Bondelag sammen med Hedmark Bondelag, Sør-Trøndelag Sau og Geit, Mattilsynet og styret i Forollhogna nasjonalpark tidligere påpekt er viktig å gjøre. I dette området er det betydelige antall beitedyr både på Sør-Trøndelag sin side og i Hedmark. I dag er det rundt 30.000 sau i området, mens beitekapasiteten er av NIBIO beregnet å være 68.000 sau i tillegg til storfe. Området tar også imot beitedyr som er evakuert fra andre områder pga stort skadepotensiale i egne beiteområder. Eksempel er beitedyr fra ulveområder i Østerdalen og fra gaupeområdene i Agdenes. På Hedmark sin side er det beiteprioritert område, og forvaltning av jerv på den siden har vært vanskelig da det på nordsiden er yngleområde (forvaltningsområde) for jerv. En «opprydding» til en mulighet for likt forvaltningsregime er nå gjort i dette husdyrtette området. Bondelagene er klar over at det i fremtiden også vil kunne være yngling av jerv i Forollhognaområdet. Jerveynglinger her vil og skal fortsatt telle i bestandsmålet, men en får nå en lavere terskel for uttak av eventuelle skadegjørere. Vi ser det som positivt at forslaget til forvaltningsplan har tatt ut Forollhogna som forvaltningsområde for jerv. Og at det samme er gjort i Øvre Sunndal hvor det også er viktig å ivareta sammenhengende områder som er prega av å være kulturlandskap, og også er verna eller særlig ivaretatt på grunn av dette. Vi tenker da på verneformål for nasjonalparker og landskapsvernområder som Forollhogna og Trollheimen, og andre områder som får tilskudd via spesielle ordninger fordi områdene er utvalgte kulturlandskap eller verdensarvområder.

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

Bondelagene vil presisere at det ikke eksisterer og skal heller ikke eksistere noen «randsoner» i forvaltningsplanen. Enten er en innenfor eller utenfor forvaltningsområdet for rovviltarten eller det beiteprioriterte området. Begrepet «randsoner», brukt under kap 3.1 om den todelte målsettingen, skaper forvirring og er dermed konfliktskapende. FKT-midler prioriteres brukt i forvaltningsområdene for bjørn og jerv og beiteområder som ligger inntil disse forvaltningsområdene.

Tiltak for å sikre balansert hensyn til rovvilt og beitenæring.

Nord-Trøndelag har tradisjonelt hatt en aktiv beitenæring i hele fylket og hele fylket blir beitet. Derfor er det vanskelig å peke ut om noen områder skal være mer beiteprioritert enn andre eller hvilke beiteområder som skal være forvaltningsområder for rovdyr.

Nord-Trøndelag Bondelag kan ikke se at forslaget til ny forvaltningsplan anviser tiltak som i vesentlig grad bedrer situasjonen i fylket på kort eller lang sikt. Vi mener at planen ikke ivaretar pkt 2 i forvaltningsplanens målsettinger; *Lavere konflikter og sikre næringsdrift gjennom målretta virkemidler, herunder redusere tap forvoldt av fredet rovdyr og sikre aktivt bruk av utmarksbeite*, på en balansert og tilfredsstillende måte. Bondelagene er fullstendig klar over at rovviltnemda jobber etter nasjonale vedtak og retningslinjer. Vi oppfatter imidlertid planen til fortsatt å definere en tydelig forrang for rovdyr framfor beitedyr også i de såkalte beiteprioriterte områdene og ønsker at rovviltnemda utfordrer de sentrale myndigheter noe mer på dette området.

Sitat side 4: *Gjennom geografisk differensiering ønsker man å begrense skadene på husdyr og tamrein så langt som mulig. Differensieringen tar utgangspunkt i viktige beiteområder, skadesituasjonen og rovviltartenes utbredelse av den ynglende bestanden. Forvaltningsområdene for de ulike artene er lagt dit bestandsmålet kan nås og der de totalt sett vil gi minst konflikter med beitenæringen.*

I Nord-Trøndelag er situasjonen slik at de beste beiteområdene, langs med Svenskegrensa, er i dag forvaltningsområder for 2 rovdyrarter. Det betyr at rovdyrene i planen har en klar forrang framfor beitenæringa. Lierne, Grong og Snåsa var viktige beiteområder, men som nå er tilnærmelsesvis tømte for beitedyr på utmarka, og som derfor av forvaltningsmyndighetene kan beskrives som mindre viktig beiteområder. Om ikke mange år vil det samme gjelde for resten av grenseområdene våre hvis vi ikke får en klarere bestandsregulering av rovdyra.

Bondelagene forventer at rovdyr som ikke er innenfor sitt forvaltningsområde blir tatt ut, **uavhengig av** om bestandsmålet er nådd. Det betyr at bjørn observert utenfor sitt forvaltningsområde skal tas ut på en effektiv måte før beitesesongen starter.

Fylkesvise bestandsmål for jerv

Bondelagene krever en fordeling av ynglinger av jerv som gir beitenæringen i nordre del av Trøndelag større mulighet til å overleve. Vi ser det som svært viktig å opprettholde en fordeling av jerveynglingene ut fra dagens fylkesdeling, slik at ikke rovdyrtrykket blir for

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

stort i nordre del av Trøndelag. Alle ynglinger av jerv skal telle i bestandsmålet uansett om yngling er innenfor eller utenfor forvaltningsområdet, slik det er gjentatt flere steder i forslaget til forvaltningsplan.

Fylkesvise bestandsmål må sees i sammenheng med samordningsoppdraget om forvaltning av den sørnorske jervebestanden, der det bl.a gjenstår å få til en samarbeidsavtale med rovviltregion 3, Oppland. For Møre og Romsdal er det viktig at bestandsmålet for jerv sees i sammenheng med en slik samarbeidsavtale med rovviltregion 3.

Forslag til forvaltningsplan sier at forvaltningen av jervebestanden i Møre og Romsdal og Oppland bør samordnes i langt større grad enn i dag. Derfor har rovviltnemda som målsetting at det inngås samarbeidsavtale for en samordna forvaltning av jervebestanden i området. Vi forventer at også det samme gjøres mellom Sør-Trøndelag (Rørosområdet) og Hedmark.

Innmark i forvaltningsområder

Bondelagene i Midt-Norge støtter at det er viktig å skille ut innmark som beiteprioritert område uansett om innmarka ligger i forvaltningssone for et eller flere av rovdypene. Vi mener det er viktig at det står «Hvis skadesituasjonen oppstår på innmark så skal terskelen for å innvilge søknad om skadefelling være lav, uavhengig av om området er innenfor eller utenfor forvaltningsområdet.» (Kap 4.3 Skadefelling). Samtidig vil vi påpeke at det må gjelde alle rovdypartene inkludert kongeørn.

Kongeørn og havørn

Forvaltning av kongeørn har fått mer plass i plandokumentet, og det er bra. Samtidig vil vi etterspørre Midt-Norge-prosjektet i Rødsjø beiteområde på Fosen, vi kan ikke se at det er omtalt i den nye forvaltningsplanen. Vi ønsker at det skrives noe konkret om prosjektet og at det henvises til vedtaket i Stortinget fra juni 2016 om prøveprosjekt på forvaltning av kongeørn og åpning for felling av kongeørn. Vi mener det må settes i gang forvaltning av kongeørn og at det også for kongeørn skal være forvaltningsområder som beskriver høy eller lav terskel for uttak av skadegjørere slik myndighetene har sagt det skal være for de andre store rovdypene.

Rovviltnemda må arbeide aktivt for at det settes bestandsmål for kongeørn, og hvilke områder kongeørn skal ha som forvaltningsområde. Områder som er prioriterte beiteområder i gjeldende forvaltningsplan skal som et minimum være det i revidert forvaltningsplan når det gjelder forvaltning av kongeørn. Vi vil samtidig påpeke at det også må ses på havørn og øke kunnskapen rundt havørnas betydning i skadebildet.

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

Forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Forsinka utslipp og tidlig nedsanking skal kun brukes i akutte situasjoner og forutsettes brukt som tvangsinngrep for hele beiteområdet, det må ikke bli et hovedtiltak:

I høringsutkastet pkt. 1.1.5 Dyrevelferd side 9 er uthevet: *Det er et mål at rovviltforvaltningen bidrar til at utmarksbeiting og tamreindrift kan gjennomføres i tråd med dyrevelferdsloven og at det ikke oppstår behov for beiterestriksjoner.*

Likevel foreslås det i nemdas sitt høringsutkast at forsinket slipp om våren og tidlig nedsanking er aktuelle og generelle tiltak både mot rov fra bjørn, jerv og gaupe. Likeså er det forstemmende å se at forsinka utslipp og tidlig nedsanking er eneste beskrevet forebyggende tiltak i forvaltningsplanen som er direkte retta mot sau i pkt. 4.4.1.

Forsinka utslipp og tidlig nedsanking er skadeforflyttende, og det undergraver nasjonale mål om økt utnytting av utmarksressursene. For svært mange bønder i indre deler av Nord-Trøndelag, sørlige deler av Sør-Trøndelag og store deler av Møre og Romsdal er valg av sauehold en konsekvens av tilgjengelig utmarksarealer. Kortere beitesesong vil derfor tære uforholdsmessig på gårdens fôrressurser og svekke driftsgrunnlaget. For sauen er det naturlig å ha en lang beitesesong på utmarksbeite, og en avgrensing av dette er svekking av dyrevelferd. Bondelagene mener derfor at disse tiltakene kun skal brukes i akutte tilfeller og ikke legges inn som generelle tiltak.

Vi krever effektive uttak av skadegjørere som har tilhold utenfor artens forvaltningsområde før beitesesong selv om bestandsmålet ikke er oppfylt:

Bondelagene i Midt-Norge vil understreke at skal beitenæringa være sikra en framtid også i regionen, må skadegjørere og potensielle skadegjørere tas ut på en effektiv måte. Dette har aktualisert seg tydelig denne sommeren hvor det ble observert bjørn på tidlig vårsnø både Meråker og i Verdal, og hvor det i disse områdene har vært et betydelig tap av sau i ettertid. Mens det i Selbu ble tatt ut bjørn på vårsnø, og vi registrerer mindre skader i årets beitesesong enn i fjorårets.

Vi viser her til 3. avsnitt i pkt. 3.1 på side 11; *Områder som ligger utenfor forvaltningsområde for en art, f. eks bjørn, jerv eller gaupe, skal ansees som prioritert beiteområde sett i forhold til den arten. Dette betyr at utenfor forvaltningsområdet for f.eks. bjørn skal beitedyr prioriteres foran bjørn. Terskelen for å gi skadefellingstillatelse vil derfor være vesentlig lavere utenfor forvaltningsområdet for bjørn enn innenfor. Det samme vil være gjeldende innenfor og utenfor forvaltningsområdene for jerv og gaupe. Når bestanden er på eller over regionens bestandsmål for henholdsvis bjørn, jerv og gaupe vil terskelen for å gi skadefellingstillatelse innenfor forvaltningsområdet bli lavere.*

Bondelagene i Midt-Norge ber om at rovviltnemda ser nærmere på, og initierer arbeid med følgende forebyggende tiltak:

- Uttak av bjørn på vårsnø
- Mer effektiv lisensfelling av jerv
- Mer uttak av jerv gjennom hiuttak der hvor det er stort skadepotensiale
- Bruk av på drevet halsende hund/løs plotthund i skadefelling av bjørn

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

- SNO må aktivt gis ansvar for uttak av skadegjørere gjennom bruk av profesjonelle jegere både ved skadefelling og oppfylling av kvotejakt/lisensfelling.
- At åtejakt på bjørn utredes og tillates etter nærmere gitte regler
- Tillatelse til bruk av snøscooter til lokalisering/ ringing av jerv i fjellet, transport av jaktmannskap i fjellet, utkjøring av åte til fangstbåser, utkjøring av slepespor for innlokking av jerv til åtejaktplasser/båser og visitasjon av jervbåser
- Tillatelse til bruk av elektronisk overvåkning av jervbås.
- Legge rammene til rette for effektiv lisensjakt på bjørn

Effektivisering av lisensjakta

Vi vil foreslå at det arbeides for ei effektivisering av lisensjakta gjennom bedre opplæring av jaktlag og bruk av offentlige midler som godtgjøring til jegere/jaktlag som er kvalifisert. Dette kan grunngis gjennom at rovviltforvaltninga nå er så regulert gjennom offentlig forvaltning at grunneier sin jaktrett i praksis er blitt minimal. Ettersom det offentlige har ei så sterk hånd på forvaltninga, er det naturlig at det offentlige også sørger for ei effektiv beskatning, og tar kostnadene med dette. SNO må aktivt gis ansvar for oppfylling av kvoter ved kvotejakt og lisensfelling. Det må ikke være slik at grunneier kan hindre en effektiv forvaltning av rovdyrstammen gjennom å nekte bruk av grunn i forbindelse med lisens- og kvotejakt.

Kvotefri jakt på gaupe

Dagens ordning med kvotefri jakt på gaupe må videreføres og høringsdokumentet åpner for flere områder for kvotefri jakt på gaupe. Det trengs stabilitet også i gaupeforvaltninga. Situasjonen med kvotejakt på gaupe i kvotefrie områder når bestandsmålet ikke er nådd blir ikke forstått og skaper sterk misnøye lokalt. Vi ønsker at også Tingvoll blir med i området for kvotefri jakt. Vi stiller spørsmål til hvorfor Rennebu ikke er foreslått som område for kvotefri jakt på gaupe. Vi mener Rennebu også bør med i område for kvotefri jakt. Området er beiteprioritert og har mye beitedyr, og skadepotensialet er stort.

Direkte kommentarer og spørsmål til tekst i forvaltningsplanen:

Kap 1.1.3 Miljøpolitisk bakgrunn, s 6, kap 3.3.3 Jerv, s 18 og Lisensfelling av bjørn, jerv og ulv s 24:

Bondelagene mener at alle beitenæringene er like viktige. Derfor vil vi at punkt 2.2.19 fra rovviltforliket også nevnes under kapittel 1.1.3 (Miljøpolitisk bakgrunn, Rovviltforliket 2011) på like linje med punkt 2.2.8 om sørsamisk reindrift. Det samme gjelder for Miljødirektoratets ekstraordinære uttak av jerv og bjørn der det står at dette skal prioriteres i områder der forvaltningsområdene er sammenfallende med kalvingsområder for rein (s

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

18). Vi mener at Miljødirektoratets ekstraordinære uttak av jerv og bjørn også skal gjelde beiteprioriterte områder (s 24, andre avsnitt).

3.3.4 Ulv, s 20:

Vi vil også påpeke at det ikke skal være ulv i områdene til rovviltregion 6, og vi mener genetisk avstamming ikke skal ha betydning for om det gis fellingstillatelse eller ikke i region 6. En vurdering av genetisk avstamming vil forsinke et vedtak om skadefellingstillatelse, og det er uakseptabelt av hensyn til dyrevelferd og dyrelidelser når en skadesituasjon oppstår. Vi vil også stille spørsmål om felles retningslinjer det vises til for Direktoratet for naturforvaltning og Naturvårdsverket i Sverige i kap 3.3.4 om verdifulle individer, er dette politisk forankret hos Stortinget?

4.1 Kunnskap, s 21:

Kunnskap er et viktig tiltak i rovviltforvaltningen. Bondelagene erfarer at økt kunnskap til beitenæring og forvaltning av rovdyr gjennom dialogmøter, demper konfliktnivået og øker forståelsen mellom «partene». Det er viktig at kunnskapen balanseres slik at en kjenner både rovdyra, rovdyrforvaltningen, beitedyra og beiteressursene. Namsskogan rovdysenter forventer vi finansieres av sentrale midler utenfor FKT-potten som tildeles regionene. Vi forventer at det stilles som krav at kunnskapen som gis til barn, unge og andre balanseres slik at de lærer både om rovdyra og beitedyra.

En annen ting som er lite kjent når det gjelder jerv er kompensasjonen på kr 10.000,- for tips om ynglinger som gir opplysninger som fører til at tidligere ukjente ynglinger av jerv blir registrert. Dette må markedsføres mer, og det må vurderes om det også skal gjelde for yngling av bjørn, gaupe og ulv og hekking hos kongeørn.

4.2 Jakt, felling og fangst av rovdyr/Lisensfelling av bjørn, jerv og ulv:

Kvotestørrelse for lisensfelling av jerv fastsettes på grunnlag av, s 24:

Vi stiller spørsmål til hva som menes med det siste punktet; at den samlede belastningen for alle rovviltarter, kongeørn inkludert, skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling når kvote for lisensfelling av jerv skal settes?

4.3 Skadefelling, s 24:

Når det gjelder skadefelling, vedtak og kvote for betinget skadefelling. Punkt 2.2.19 i rovviltforliket sier at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder og kalvingsområder for tamrein. Vi stiller spørsmål til om ikke punkt 2.2.19 i rovviltforliket også skal ligge til grunn for vedtak om iverksetting av felling for å forhindre skade eller fremtidig skade?

4.4.1 Forebyggende tiltak rettet mot sau:

Under «Forebyggende tiltak rettet mot sau» står det at i visse områder kan forsinket slipp bidra til å redusere tap av lam. Dette gjelder spesielt der kongeørn og gaupe er skadevolder. Da spør vi: Er dette i tråd med resultatene fra Midt-Norge-prosjektet i Rødsgjø beitelag som viste at det var store tap også i juli og august? Hvordan ser en for seg at tiltaket forsinket slipp skal virke mot kongeørn? Erfaringer fra beitebrukerne i

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17

Rødsjøprosjektet viste at en opplevde tap til kongeørn kort tid etter at dyra var sluppet ut på utmarksbeite. Tenker en da at dyra skal holdes inne, og er det i så fall dyreetisk ønskelig?

Tilslutt har vi noen kommentarer og spørsmål til vedleggene:

Figur 1, vedlegg sau, her brukes tall fra søknader om produksjonstilskudd. For noen områder vil tall fra organisert beitebruk vise faktiske tall for hvor mange beitedyr som slippes i områdene. Vi ønsker at det også settes inn en figur som viser dette.

Figur 4, vedlegg sau, her lurere vi på hva som menes med figuren og hva en ønsker oppnå med å bruke den (sau sluppet i prioriterte beiteområder totalt og fordelt på rovviltart 2016)?

Vi ønsker at det utarbeides et vedlegg som gir en oversikt over fellingstillatelser gitt på de ulike rovviltartene, og statistikk over felte rovdyr de siste 10 årene.

Vi ønsker at det også settes inn en tabell/figur over antall beitedyr som er tapt, f.eks siste fem år, tall fra organisert beitebruk, under vedlegg 5.

Bondelagene i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag vil takke rovviltneemda i region 6 for innsatsen og det enorme arbeidet som legges ned. En oversiktlig og tydelig forvaltningsplan for rovvilt i regionen mener vi er viktig og vil bidra til dempet konflikt på området rovvilt – beitedyr.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Borgny Grande
Fylkesleder
Nord-Trøndelag Bondelag

Kristoffer Moan
Rovviltansvarlig
Nord-Trøndelag Bondelag

Kari Åker
Fylkesleder
Sør-Trøndelag Bondelag

Frank Røym
Nestleder og rovviltansvarlig
Sør-Trøndelag Bondelag

Oddvar Mikkelsen
Fylkesleder
Møre og Romsdal Bondelag

Odd Bjarne Bjørdal
Rovviltansvarlig
Møre og Romsdal Bondelag

Vår dato
31.08.2017

Vår referanse
16/00581-17
